

**VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN OVER
HET GEBRUIK VAN PERSOONSGEGEVENS IN HET BASISONDERWIJS, HET
SECUNDAIR ONDERWIJS EN HET DEELTIJDSKUNSTONDERWIJS**

Samenvatting

Dit decreet beoogt een aantal bestaande decreten binnen onderwijs te verbeteren en aan te vullen inzake het gebruik van persoonsgegevens.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit decreet beoogt een aantal bestaande decreten binnen onderwijs te verbeteren en aan te vullen inzake het gebruik van persoonsgegevens.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. Zeker op vlak van persoonsgegevens en ICT, is er de laatste jaren veel veranderd en moet de regelgeving hierop worden afgestemd.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De regelgeving inzake persoonsgegevens is de laatste jaren grondig gewijzigd. Ook de digitalisering zet zich voort in het onderwijs.

De artikelen in dit voorontwerp van decreet bevatten een aantal verbeteringen en aanvullingen inzake het gebruik van persoonsgegevens in het onderwijs. Scholen maken in toenemende mate gebruik van persoonsgegevens. Dit decreet heeft als doel het juridisch kader hiervoor voor scholen en academies verder vast te leggen en te verfijnen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Dit voorontwerp van decreet bevat 5 hoofdstukken. Naast een inleidende bepaling (hoofdstuk 1) en de inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd (hoofdstuk 5) worden 3 bestaande onderwijsdecreten gewijzigd en aangevuld.

Elk van deze wijzigingen hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens.

Impactanalyse

Het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen over het gebruik van persoonsgegevens in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het deeltijdskunstonderwijs heeft geen weerslag op de begroting, voorliggend voorontwerp van decreet tot wijziging heeft geen budgettaire weerslag.

Het voorontwerp van decreet heeft geen invloed op de lokale besturen.

De bepalingen in dit voorontwerp van decreet regelen en vereenvoudigen het bijhouden en bezorgen van de gegevens voor scholen en academies.

Er werd een JOKER op 11 februari 2022 ontvangen. De JOKER wordt als bijlage bijgevoegd.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten en de Onderwijsinspectie houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

Dit decreet treedt in werking 10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad. De motiveringen voor een afwijkende inwerkingtreding bij één artikel is opgenomen in de toelichting bij het desbetreffende artikelen.

C. Totstandkomingsprocedure

Op 15 februari 2022 gaf de Vlaamse Toezichtcommissie een advies over de bepalingen van dit voorontwerp van decreet. Naar aanleiding van dit advies werd de mogelijkheid voor het basisonderwijs om de foto's van de identiteitskaart te kunnen gebruiken geschrapt, met name omdat een KIDS-eID niet verplicht is en omdat foto's van kinderen in het basisonderwijs snel verouderd zijn. Ook werden enkele verduidelijkingen aangebracht aan de passage dat de foto's nooit voor automatische gezichtsherkenning kunnen dienen en omtrent de bewaartermijnen.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2 en 3. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 2 en 3

De artikelen bevatten een noodzakelijke toevoeging voor de melding van de gegevens in de administratieve toepassingen voor het uitwisselen van leerlingengegevens tussen scholen en het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming bij inschrijving. Deze door te geven gegevens zijn de identificatiegegevens, de nationaliteit en het identificatienummer van de leerling, indien beschikbaar. Deze gegevens worden gebruikt met het oog op het uniek identificeren van leerlingen. De identificatiegegevens bevatten momenteel voornamen, achternaam, geboortedatum, adres en geslacht. Het identificatienummer is het rijksregisternummer, of een bis-nummer, indien niet beschikbaar. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zijn verwerkingsverantwoordelijke van deze gegevens.

De bewaartermijn wordt opgenomen in het serieregister: serie 'Leerlingengegevens ('leerlingendatabank'): Inschrijvingsgegevens'. Artikel III.81 van het Bestuursdecreet bepaalt dat voor elke categorie van bestuursdocumenten beheersregels worden opgesteld die onder meer een bewaartermijn bevat. Het is naar deze beheersregels waarnaar hier verwezen wordt. Momenteel bedraagt deze bewaartermijn 30 jaar.

Deze bewaartermijn is nodig om een vlot schooltraject kunnen garanderen en moet toestaan om voldoende lang het schooltraject van een leerling te kunnen reconstrueren, bijvoorbeeld bij leerlingen die na een tijd in het buitenland onderwijs te genieten, terug naar Vlaanderen komen. Het reconstrueren van deze onderwijsloopbaan kan bvb. ook van belang zijn voor het al dan niet toekennen van een voorrang bij de inschrijving in het secundair onderwijs. Na 30 jaar is de informatie niet meer nodig voor deze processen of om vragen te beantwoorden of problemen uit te klaren. De bewaartermijn van 30 jaar is nodig om de volledige schoolloopbaan te kunnen overspannen.

Deze toevoeging is noodzakelijk om te verduidelijken conform de algemene verordening gegevensbescherming welke leerlingengegevens bij inschrijvingen aan de bevoegde diensten moeten worden doorgegeven, met welke bewaartermijn deze gegevens worden bewaard, en wie de verwerkingsverantwoordelijke is van deze gegevens.

Art.3 Scholen gebruiken foto's van leerlingen om hen te kunnen identificeren. Daarvoor willen scholen kunnen de foto die op identiteitskaarten staat, gebruiken. Dit vermindert planlast (geen nood aan het nemen van een foto op

school, opvragen foto's...) en is praktisch, foto's van identiteitskaarten zijn geschikte foto's om leerlingen te kunnen identificeren.

Iedere school die een foto van een identiteitskaart wenst te verzamelen moet informeren over de wettelijke bevoegdheid waarover zij beschikken om dit te doen. Een school kan die mogelijkheid toepassen na toestemming van de betrokken personen. Scholen zijn niet verplicht van deze mogelijkheid gebruik te maken.

De mogelijkheid wordt toegevoegd om identiteitsfoto's (foto's op identiteitskaarten) te gebruiken om leerlingen te kunnen identificeren. Het basisartikel over het verzamelen en doorgeven van gegevens bij inschrijvingen wordt bij deze ook opgenomen.

Deze toevoeging stelt dat een school elke inschrijving binnen 7 kalenderdagen registreert in Discimus. Wanneer de leerling vroeger start dan binnen die 7 kalenderdagen, registreert de school de inschrijving uiterlijk op de dag waarop de lesbijwoning start.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Art. 4 Het Agentschap voor Onderwijsdiensten gebruikt het elektronisch systeem Discimus voor de uitwisseling van leerlingengegevens in het kader van personeelsomkadering en werkingsmiddelen, controle van de inschrijvingen en aanwezigheden en wetenschappelijk onderzoek en beleidsevaluatie. Het Agentschap voor Onderwijsdiensten heeft een machtiging gekregen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) voor Discimus dko.

In zijn advies van 27 juli 2021 over het ontwerpbesluit van De Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van het inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs, stelt de Raad van State vast dat de Vlaamse Regering niet gemachtigd is om gegevens over de aan- en afwezigheden van leerlingen op te vragen aan de academies.

Naar aanleiding van het advies wordt artikel 49, dat bepaalt welke gegevens de academies aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten moeten bezorgen, uitgebreid.

Verder stelt de Raad vast dat ook voor het gebruik van een elektronisch systeem voor de uitwisseling van leerlingengegevens de decretale machtiging ontbreekt. In het tweede lid van artikel 49 wordt de machtiging daarom uitgebreid.

Het BVR trad op 1 september 2021 in werking. Daarom wordt de voorziene inwerkingtreding van dit artikel ook voorzien op 1 september 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS